

MESKEN

İnsanın barınma, korunma, beslenme vb. gereksinimlerini gidermesi ve inancının sergilenmesine olan katkısı açısından ev, önemi ve gerekliliği tartışılmaz bir konumdur.

Ev, toplumun en küçük birimi ve bir üst yapı kurumundan aileyi içinde barındıran yuva veya aile bireylerinin fizyolojik gereksinimlerini sağlıklı ilişkiler içerisinde temin ettikleri ve içinde mutlu olarak dini, kültürel, geleneksel ve gündelik görev, işlev ve ilişkilerini giderdikleri yer olarak tanımlanır. (Kırıkçı 1994:10)

TÜRK EVİ KAVRAMININ KÖKENLERİ

Türk evinin kökenleri göçebelik dönemine kadar uzanır. Türklerin Anadolu'ya gelip yerleşmeden önceki düzenleri, göçebeliğin bütün özelliklerini taşır.

Türkler, İslamı benimsedikten sonra Anadolu'ya gelmişler ve yerleşme düzenine geçmeye başlamışlardır. Bu ortam içinde, göçebelik kavramı İslam dünya görüşü ve Anadolu'nun verileriyle birleşerek, yeni bir yaşama kavramı ve biçimini ortaya çıkarmıştır.

Göçebelik «aile toplumu» nu getirir. Çadırlar «Yaşama birimleri» olarak gelişmiş ve biçimlenmişlerdir. Bu birimler aile toplumu içinde oluşan yeni ailelerin de yaşayacağı birbirine benzeyen yaşama çevreleridir.

Bu yaşama çevrelerine ev, iv, uy, oyak, kerekü, gerge, çerge, çadır, çetir vb. isimler verilmiştir. Göçebe Türkler'in Anadolu'ya yerleşmeleri kademe kademe olmuştur. Türkler'in bir kesimi, geleneklerine tümüyle bağlı kalmış ve çadırlarda yaşamışlardır. Çok uzun bir süre boyunca da sürekli yer değiştirerek bu yaşamı sürdürmüşlerdir. Yerleşme düzenine geçen toplulukların, bir kısmı toprağı işlemeye başlamışlardır. Bir kısım göçebe Türkler ise, antik ya da eski yerleşmelerin bulunduğu bölgelere yerleşmişlerdir. Çevredeki rastgele toprak parçalarını bölüp kullanmışlardır. Kendi içlerinde çoğalmalarıyla bölünmeler başlamış ve mahalleler oluşmuştur. Her mahalle, genellikle, ya bir meydan, ya bir çeşme çevresinde oluşmuştur. (Resim:81) En çok, bir dini merkez çevresinde gelişmiştir. Her ev bu çok

önemli merkeze çıkmaz yollarla bağlanmıştır. Bu yüzden Türk yerleşmeleri rastgele ve dağınık olmuştur.(Küçükerman 1973:14-16)